

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
« ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ УКРАЇНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА»**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

МЕДСЕСТРИНСТВО У ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНІ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ Фаховий молодший бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ I5 Медсестринство
(код та найменування спеціальності)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ I5.01 Медсестринство

КВАЛІФІКАЦІЯ Сестра медична/Брат медичний

РОЗГЛЯНУТО ТА ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні ЦМР загально-медичних
дисциплін
ТОВ «Фаховий коледж Українського
Червоного Хреста»

Протокол засідання
від « 17 » 02 2025 р. № 2

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Медсестринство у внутрішній медицині»
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	I5 Медсестринство
Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Викладач (-і)	
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	
Формат дисципліни	Нормативний
Обсяг дисципліни	
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Форма навчання	Денна
Рік навчання/Семестр	2, 3 рік семестр: 3/4, 5/6
Обсяг	Кількість кредитів-12 Загальна кількість годин-360 Всього аудиторних годин -264: 3/4 семестри -78/120 год.: лекції-18/10год., практичні заняття - 32/80 год., самостійна робота – 28/30 год. 5/6 семестри -74/88 год.: лекції-10/10год., практичні заняття - 40/64 год., самостійна робота – 24/14 год.
Консультації	Згідно графіка
Мова викладання	Українська
Анотація дисципліни	Дисципліна «Медсестринство у внутрішній медицині» є нормативною дисципліною з спеціальності 223 Медсестринство. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам фахової передвищої освіти необхідні знання для підготовки до майбутньої професійної діяльності. Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування знань з хвороб внутрішніх органів, їх етіології, патогенезу, клінічних ознак, ускладнень, діагностики, особливостей лікування, обстеження пацієнтів, виконання маніпуляцій, догляду, медсестринського процесу при них, створення належних умов пацієнтам, розробка профілактичних заходів та інших.
Мета дисципліни	Формування та засвоєння необхідних теоретичних знань і практичних навичок з підготовки фахового молодшого бакалавра, який володіє клінічним мисленням, здатний встановлювати попередній клінічний діагноз, мед сестринський діагноз, виконувати призначення лікаря, надавати невідкладну допомогу при гострих станах, організовувати і проводити профілактичні заходи.
Очікувані результати навчання (компетентності)	
Інтегральна компетентність	
Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.	

певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- здатність застосовувати професійні стандарти та нормативно-правові акти в повсякденній медичній практиці;
- здатність задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медичних втручань, оцінки результату та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом, членами сім'ї на засадах сімейно-орієнтованого підходу та особами які доглядають, іншими медичними й соціальними працівниками, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та відповідні фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля;
- здатність застосовувати сукупність професійних навичок (умінь), втручань та дій, медичних засобів, при здійсненні обстеження пацієнтів різного віку та забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу;
- здатність використовувати інформаційний простір та сучасні цифрові технології в професійній медичній діяльності;
- здатність застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних та фармакологічних засобів, втручань та дій при підготовці та проведенні діагностичних досліджень;
- здатність дотримуватись принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги;
- здатність застосовувати сукупність втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки;
- здатність до безперервного професійного самовдосконалення (освіта впродовж життя);
- здатність приймати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до чинного законодавства;
- здатність дотримуватись принципів медичної етики та деонтології;
- здатність здійснювати профілактичну діяльність, спрямовану на збереження та зміцнення здоров'я населення, освіту пацієнта та членів його родини;
- здатність застосовувати практичні уміння та навички при виконанні базової серцево-легеневої реанімації.

Програмні результати навчання

- володіти українською мовою для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації;
- застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності;
- вести медичну документацію відповідно до чинних вимог;

- дотримуватися правил безпеки життєдіяльності, техніки безпеки і охорони праці;
- вибирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їх родини, колегами, враховуючи соціальні, культурні, психологічні та релігійні відмінності при здійсненні професійної діяльності;
- дотримуватися принципів професійної етики, толерантної та неосудливої поведінки задля створення безпечного лікувально-профілактичного середовища; -вміти підготувати пацієнта до лабораторного та інструментального дослідження, здійснити забір біологічного матеріалу, скерувати до лабораторії;
- застосовувати фармакологічні засоби при здійсненні професійної діяльності;
- виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до діючих фахових протоколів і алгоритмів з метою стабілізації функціонального стану організму;
- надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

Тематика навчальної дисципліни

Тематичний план лекцій

№ з/п	Назва теми, зміст	К-сть годин
1	Вчення про медсестринство у внутрішній медицині.	2
2-3	Методи обстеження пацієнта медичною сестрою в клініці внутрішніх хвороб	4
4	Поняття про хронічні неспецифічні захворювання легень (ХНЗЛ)	2
5	Пневмонії	2
6	Плеврит сухий та ексудативний	2
7	Туберкульоз легень. Професійні захворювання	2
8	Артеріальна гіпертензія. Атеросклероз	2
9	Ішемічна хвороба серця. Стенокардія. Інфаркт міокарда.	2
10	Набуті вади серця.	2
11	Гостра серцева недостатність: серцева астма, набряк легень. Хронічна недостатність кровообігу. Порушення серцевого ритму.	2
12	Гострий і хронічний гастрит. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки	2
13	Хронічний гепатит. Цироз печінки. Холецистити.	2
14	Гломерулонефрит гострий та хронічний. Пієлонефрит гострий та хронічний	2
15	Нирковокам'яна хвороба. Хронічна ниркова недостатність.	2
16	Ревматична хвороба.	2
17-18	Захворювання сполучної тканини (ревматоїдний артрит, системний червоний вовчак, склеродермія)	4
19	Поняття про алергію та алергійні реакції.	2
20	Анемії	2
21	Гемобластози	2
22	Геморагічні діатези	2
23	Дифузне тиреотоксичне волю. Гіпотиреоз. Мікседема	2
24	Цукровий діабет	2
	Всього	48

Тематичний план практичних занять

№ з/п	Назва теми, зміст	К-сть годин
1-8	Методи обстеження пацієнта медичною сестрою в клініці внутрішніх хвороб	16
	Хвороби органів дихання	
9	Медсестринський процес при хронічних обструктивних захворюваннях легень: бронхіті, бронхіальній астмі	2
10	Медсестринський процес при пневмоніях	2
11	Медсестринський процес при бронхоектатичній хворобі, абсцесі легень	2
12	Медсестринський процес при туберкульозі легень.	2
13	Медсестринський процес при плевритах та раку легень	2
14	Невідкладна долікарська допомога при кровохарканні та легеневої кровотечі, задишці, бронхоспазмі, ядусі, при критичному зниженні температури тіла	2
15	Професійні захворювання. Пневмоконіоз. Вібраційна хвороба	2
16	Професійні отруєння	2
	Хвороби серцево-судинної системи	
17	Медсестринський процес при артеріальній гіпертензії	2
18	Медсестринський процес при атеросклерозі	2
19	Медсестринський процес при стенокардії	2
20-21	Медсестринський процес при інфаркті міокарда	4
22-23	Медсестринський процес при набутих вадах серця	4
24	Медсестринський процес при гострій серцево-судинній недостатності	2
25	Медсестринський процес при хронічній серцево-судинній недостатності	2
26	Медсестринський процес при аритміях	2
	Підсумкова практика студентів	
27-28	Робота медичної сестри в поліклінічному відділенні та стаціонарі терапевтичного профілю лікувально-профілактичних закладі	4
29-31	Робота та обов'язки медичної сестри діагностичного відділення	6
32-33	Робота медичної сестри в кабінеті функціональної діагностики	4
34-35	Робота медичної сестри в маніпуляційній	4
36	Робота медичної сестри в приймальному відділенні	2
37-41	Робота медичної сестри в терапевтичному відділенні. Медсестринське обстеження пацієнтів при хворобах органів дихання	10
42-43	Робота медичної сестри у фтізіопульмонологічному відділенні	4
44-45	Медсестринське обстеження пацієнта з професійними захворюваннями та отруєннями	4
46	Медсестринське обстеження пацієнта з гіпертонічною хворобою, стенокардією, атеросклерозом вінцевих судин серця, вадами серця, хронічною серцевою недостатністю	2
50	Медсестринське обстеження пацієнта з гострою серцево-судинною недостатністю	2
52-53	Медсестринське обстеження пацієнта з інфарктом міокарда в гострий період	4
54	Медсестринське обстеження пацієнта в період реабілітації при інфаркті міокарда	2
55-56	Здійснення спостереження та догляду за тяжкохворими в блоці інтенсивної терапії (БІТ)	4
	Захворювання органів травлення	
57	Медсестринський процес при гострому гастриті	2
58	Медсестринський процес при хронічному гастриті	2

59	Медсестринський процес при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки	2
60	Медсестринський процес при раку шлунка та запальних захворюваннях тонкої і товстої кишки	2
61	Медсестринський процес при хронічному гепатиті	2
62	Медсестринський процес при цирозі печінки, портальній гіпертензії	2
63-64	Медсестринський процес при захворюваннях жовчного міхура та жовчовивідних шляхів	4
65	Медсестринський процес при панкреатитах	2
66	Медсестринський процес при гострих станах в гастроентерології	2
	Хвороби нирок та сечовивідних шляхів	
67-68	Медсестринський процес при гломерулонефриті	4
69-70	Медсестринський процес при пієлонефритах	4
71-72	Медсестринський процес при нирково-кам'яній хворобі	4
73-74	Медсестринський процес при гострій нирковій недостатності	4
75-76	Медсестринський процес при хронічній нирковій недостатності	4
	Ревматичні та системні хвороби сполучної тканини	
77-78	Медсестринський процес при ревматичній хворобі	4
79-80	Медсестринський процес при ревматоїдному артриті	4
81-82	Медсестринський процес при захворюваннях сполучної тканини (системний червоний вовчак, склеродермія)	4
83-86	Участь медичної сестри в обстеженні пацієнтів з проявами полінозу, кропив'янки, набряку Квінке; алергодерматиту, медикаментозної алергії, харчової алергії, анафілактичного шоку, сироваткової хвороби	8
	Хвороби системи крові	
87-89	Медсестринський процес при анеміях	6
90	Медсестринський процес при гострому лейкозі	2
91-92	Медсестринський процес при хронічному мієлолейкозі, 4 11 ідіопатичному мієлофіброзі, справжній поліцитемії, хронічному лімфолейкозі, злоякісних лімфомах	4
93-96	Медсестринський процес при тромбоцитопенії, гемофілії, геморагічному васкуліті, ДВЗ-синдромі	8
	Хвороби ендокринної системи та обміну речовин	
97-98	Медсестринський процес при гіперфункції щитоподібної залози	4
99-100	Медсестринський процес при гіпотиреозі	4
101-102	Медсестринський процес при ендемічному зобі	4
103-106	Медсестринський процес при цукровому діабеті	8
107-108	Медсестринський процес при ожирінні.	4
	Всього	216

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми, зміст	К-сть годин
1	Деонтологічні особливості спілкування з пацієнтом. Відпрацювання практичних навичок. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці та особистої професійної безпеки медичної сестри під час	2

	надання медичної допомоги пацієнтам, при роботі з кров'ю та іншим біологічним матеріалом	
2	Радіоізотопні методи обстеження. Відпрацювання підготовки пацієнта до обстеження та участь у їх проведенні	2
3	Ендоскопічні методи обстеження. Відпрацювання підготовки пацієнта до обстеження та участь у їх проведенні	2
4	Ультразвукові методи обстеження. Відпрацювання підготовки пацієнта до обстеження та участь у їх проведенні	2
5	Функціональні методи діагностики. Відпрацювання підготовки пацієнта до обстеження та участь у їх проведенні. Заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом	4
6	Пневмосклероз. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок	2
7	Емфізема легень. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок	2
8	Абсцес легень. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок	2
9	Специфічна та неспецифічна профілактика туберкульозу. Наказ МОЗ України з боротьби та запобігання туберкульозу. Виготовлення санітарного бюлетеня	2
10	Професійна інтоксикація: свинцем, хлорорганічними, фосфорорганічними, ртутьорганічними, миш'яковмісними сполуками. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних 4 12 навичок	2
11	Вібраційна хвороба. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок	2
12	Променева хвороба. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок	2
13	Кардіоміопатія. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок	2
14	Гостра судинна недостатність (непритомність, колапс, шок). Причини. Класифікація. Клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога	2
15	Міокардити неревматичного походження. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок	2
16	Септичний ендокардит. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок	2
17	Гострий та хронічний перикардит. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок	2
18	Підготовка пацієнта до діагностичних процедур в поліклінічному відділенні	2
19	Основи здорового способу життя. Навчання пацієнта та його оточення техніці застосування різних лікувальних засобів	2
20	Основи раціонального та дієтичного харчування. Навчання пацієнта і його оточення	2
21	Методи визначення добового діурезу, водного балансу. Навчання пацієнта і його оточення	2
22	Медична та соціальна реабілітації в кардіології. Відпрацювання навичок та вмінь	2
23	Медична реабілітація в інфарктному відділенні. Відпрацювання навичок та вмінь	2
24	Медична та соціальна реабілітація у відділенні постінфарктної реабілітації. Відпрацювання навичок та вмінь	2

25	Медсестринський процес при хворобах органів дихання Удосконалення практичних навичок та умінь	2
26	Медсестринський процес при хворобах серцево-судинної системи. Удосконалення практичних навичок та умінь	2
27	Запальні захворювання тонкої кишки. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
28	Запальні процеси товстої кишки. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
29	Функціональні розлади шлунка. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
30	Жовчнокам'яна хвороба: медсестринська діагностика, планування медсестринських втручань	2
31	Панкреатит. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
32	Рак шлунка. Медсестринський процес. Відпрацювання 2 13 практичних навичок та вмінь	2
33	Гострі стани в гастроентерології (шлунково-стравохідній кровотечі, печінковій недостатності, жовчній коліці). Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	4
34	Гестози. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
35	Амілоїдоз нирок. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
36	Проведення рекомендацій дієтотерапії при захворюваннях нирок. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
37	Види діалізу. Участь у проведенні діалізу. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
38	Деформівний остеоартрит. Вузликовий периартрит. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
39	Сироваткова хвороба. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
40	Анемія (гіпо- і апластична, гемолітична. Проведення рекомендацій дієтотерапії. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
41	Мієломна хвороба. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
42	Злоякісні лімфоми. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
43	Захворювання наднирників. Захворювання гіпофізу. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь	2
44	Ендемічне воло. Пухлини щитоподібної залози. Мед сестринське обстеження. Реалізація мдсестринських втручань	2
45	Нецукровий діабет. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь. Ожиріння. Ступені ожиріння. Медсестринський процес. Значення раціонального харчування та фізичної активності в профілактиці аліментарного ожиріння	4
	Всього	96

Система оцінювання

Відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів

(посилання на сторінку сайту, де розміщене положення)

Поточний контроль:

на кожному практичному занятті (теоретичне опитування + практичне виконання завдання + самостійна робота здобувача освіти)

Перелік інформаційних джерел	
Основна	Додаткова
1. Внутрішні хвороби / за ред. М.С. Расіна. - Полтава: Форпіка, 2002. - 468 с. 2. Литвиненко В.І. Сестринська справа. - К.: Знання, 2008. - 820 с. 3. Медсестринство у внутрішній медицині: навч. посіб. / М.Б. Шегедин, І.А. Шуляр, Л.М. Подносова, Л.П. Дацко - К.: Медицина, 2009. - 176 с. 4. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник / О.С. Сташишин, Н.Я. Іванів, Г.П. Ткачук та ін. - К.: ВСВ "Медицина", 2010. - 536 с. 5. Пропедевтика внутрішніх хвороб / за ред. Ю.І. Децика. - К.: Здоров'я, 2000. - 546 с. 6. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими / За заг. ред. д.м.н., проф. А.В. Єпішина. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. 7. Середюк Н.М., Вакалюк І.П. Внутрішня медицина. Терапія: підручник. - К.: Медицина, 2010. - 668 с. 8. Файник А.Ф., Бродик О.В. Невідкладні стани в клініці внутрішніх захворювань. - Львів: Фенікс, 2002.	1. Шегедин М.Б. Медсестринство в Україні: навч. посіб. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. 2. Шегедин М.Б., Мудрик Н.О. Історія медицини та медсестринства. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2003.
Електронні ресурси	
1. Сайт МОЗ України – http://www.moz.gov.ua	
2. Сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я – http://www.who.int/en/	
3. Сайт Державної наукової медичної бібліотеки України – http://www.library.gov.ua/	
Політика навчальної дисципліни	
Політика щодо відвідування занять здобувачами фахової передвищої освіти: відвідування лекційних та практичних занять обов'язкове; активна участь на практичному занятті під час опитування; ініціативність в обговоренні дискусійних тем; своєчасність виконання самостійної роботи. Дотримання вимог до зовнішнього вигляду. Порядок відпрацювання пропущених занять: пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до положення про порядок відпрацювання занять, а також згідно з графіком відпрацювання та консультацій. Відпрацювання занять є обов'язковим оскільки дана спеціальність відноситься до регульованих професій, що передбачає особливо відповідальну роботу та вимоги до освітньої діяльності з підготовки фахівців за такими спеціальностями. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів фахової передвищої освіти: Діяльність викладача та здобувачів освіти здійснюється відповідно до положення про академічну доброчесність (САЙТ)	

Голова ЦК _____

Викладач _____